

รายงานการเข้าร่วมโครงการเอพีโอ

รหัสโครงการ 23-CL-22-GE-WSP-A

ชื่อโครงการ

Workshop on Community-based Sustainable agriculture

ระหว่างวันที่ 28 - 30 พฤศจิกายน 2566

จัดทำโดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพงศ์ จันจุฬา

ตำแหน่งนักวิจัย ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมเกษตรสร้างสรรค์
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)

ส่วนที่ 1 เนื้อหา/องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ

1.1 ที่มาหรือวัตถุประสงค์ของโครงการโดยย่อ

รหัสโครงการ: 23-CL-22-GE-WSP-A

ชื่อโครงการ: Workshop on Community-based Sustainable agriculture

ระยะเวลา: 28 - 30 พฤศจิกายน 2566

สถานที่จัด: ระบบ Zoom meeting, ประเทศศรีลังกา

เจ้าหน้าที่เอพีโอประจำโครงการ: Tadahisa Manabe

จำนวนผู้เข้าร่วม: จำนวน 34 ท่าน

ประเทศสมาชิกที่เข้าร่วม: จำนวน 13 ประเทศ คือ อินเดีย ฟิลิปปินส์ เกาหลี ตุรกีบังกลาเทศ
กัมพูชา ฟิจิ อินโดนีเซีย อิหร่าน เนปาล ปากีสถาน ศรีลังกา และไทย

เนื้อหาการอบรมและฝึกปฏิบัติ

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2566

Time (Japan Time)	Agenda	Speaker
Day 1: Tuesday, 28 November 2023		
13:30–14:00	Registration/Zoom Connection	
14:00–14:10	<p>Opening Session:</p> <p>Welcome Remarks by NPS, Sri Lanka</p> <p>Opening Remarks by APO Secretariat</p>	<p>W. M. D. Suranga Gunarathne Director, National Productivity Secretariat, Liaison Officer for Sri Lanka</p> <p>Tad Manabe APO</p>
14:10–14:20	Introduction and Course Objectives Introduction of Resource Persons and Participants	Tad Manabe APO
14:20–14:50 (30)	Ice-breaking and Engagement Session Introduction of participants and objectives and expected workshop outcomes	Tad Manabe
14:50–15:40 (50)	<p>Session 1: Overview of CBSA approach in EU, and implication to Asia-Pacific region</p> <p>This session discusses Community-led Local Development concept of European Union, previously used LEADER which is critical for Common Agricultural Policies of EU. The session covers CLLD and Operational Groups. Common Agricultural Policies and Green Deal of European Union are given under the Sustainable Agriculture concept.</p> <p>Presentation and Q&A/discussion</p>	<p>Dr. Coskun Serefoglu Development Expert Ankara Development Agency Turkiye</p>
15:40–15:50	Break	
15:50–16:40 (50)	<p>Session 2: Overview of Community-based sustainable agriculture (CBSA) in South Asia</p> <p>This session overviews the definition, concept, components of community-based sustainable agriculture (CBSA), policies, public and private sector efforts, and discuss the opportunities and challenges in adapting CBSA in South Asia.</p> <p>Presentation and Q&A/discussion</p>	<p>Dr. Sunil Pareek Professor and Dean (IQAC) National Institute of Food Technology Entrepreneurship & Management India</p>
16:40–17:00	Closing of Day 1	
End of Day 1		

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2566

Time (Japan Time)	Agenda	Speaker
Day 2: Wednesday, 29 November 2023		
13:30–14:00	Registration/Zoom Connection	NPS
14:00–14:10	Recap of Day 1	Tad Manabe
14:10–14:50 (40)	<p>Session 3: Case study 1 – India and other South Asian Countries</p> <p>This session introduces good practice from India, Pakistan, Bangladesh, and Nepal. It will also discuss the agricultural policies that will promote CBSA like Farmer Producing Organizations, Farmer Producing Companies etc.</p> <p>Presentation and Q&A/discussion</p>	<p>Dr. Sunil Pareek India</p>
14:50–15:30 (40)	<p>Session 4: Case study 2 - Turkiye</p> <p>This session introduces permaculture based on community based agriculture. This is a case study on an urban farm which covers a model based on consumer preferences for organic agriculture. How CLLD of European Union are structured in Turkiye is presented.</p> <p>40-min presentation and 20-min Q&A/Discussion</p>	<p>Dr. Coskun Serefoglu Turkiye</p>
15:30–15:40	Break	
15:40–16:20 (40)	<p>Session 5: Case study 3 – Korea</p> <p>This session introduces Semaul Undong and subsequent initiatives to strengthen the village based agriculture, Korean government's environment-friendly agricultural polices, and best practice.</p> <p>40-min presentation and 20-min Q&A/Discussion</p>	<p>Dr. Jeong Hak-Kyun Office Director Rural & Environment Research Korea Rural Economic Institute Korea</p>
16:20-17:00 (40)	<p>Session 6 – Case study 4 – The Philippines</p> <p>This session introduces best practices from the Philippines.</p>	<p>Dr. Glenn Panganiban Director Department of Agriculture Bureau of Plant Industry Philippines</p>
17:00	Closing of Day 2	Tad Manabe
End of Day 2		

วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566

Time (Japan Time)	Agenda	Speaker
Day 3: Thursday, 30 November 2023		
13:30– 14:00	Registration/Zoom Connection	NPS
14:00– 14:10	Recap of Day 2	Tad Manabe
14:10– 15:00	Session 7: Key Considerations for promoting CBSA This session will outline the key factors affecting on the successful adaption of CBSA to APO members. 20-min presentation each and 10-min Q&A	Dr. Sunil Pareek India Dr. Coskun Serefoglu Turkiye
14:50– 15:40	Breakout Group Session: Discussion Discussion and preparation for a group presentation	Participants Resource Persons Tad Manabe
15:40– 15:50	Break	
15:50– 16:50	Breakout Group Session: Group Presentations	Participants Resource Persons Tad Manabe
16:50– 17:00	Closing Session: Closing Remarks by NPS Closing Remarks by APO Administrative Announcements	A. S. M. Dewmini Silva Assistant Director, National Productivity Secretariat APO
End of the Course		

1.2 เนื้อหา/องค์ความรู้ที่ได้จากกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมแสดงความคิดเห็นหรือยกตัวอย่างประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาปรับใช้ในการทำงานหรือองค์กร ได้แก่

Session 1: Sustainable agriculture in policies

SUSTAINABLE AGRICULTURE IN POLICIES OF EUROPEAN UNION

Dr. Coskun SEREFOGLU
Ankara Development Agency

27 November 2023

ตั้งแต่ปี 2505 ทางสหภาพยุโรปมีนโยบายสนับสนุนการเกษตรในทุกประเทศสมาชิกเพื่อให้ประชาชนมีแหล่งอาหารเพียงพอ และเวลาเดียวกันผู้ผลิต ชาวนาชาวไร่ชาวนสวนทั้งหลายมีชีวิตที่ดี ต่อมาการพัฒนาต่างๆ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการเกษตรทำให้นโยบายนี้ประสบความสำเร็จ จนกระทั่งสองทศวรรษผ่านไป การผลิตทางการเกษตรของสหภาพยุโรปมีมากกว่าความต้องการของตลาด จึงเกิดการเปลี่ยนแปลงนโยบาย จนกระทั่งปี 2546 ประเทศต่างๆ ในยุโรปให้เงินช่วยเหลือเกษตรกรเป็นรายปี เมื่อเกษตรกรสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์ที่วางไว้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของคน สัตว์ และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรรวมถึงการรักษาสิ่งแวดล้อม ปัจจุบัน สหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อมมากขึ้นภายใต้กรอบ European Green Deal และการสนับสนุนจะมุ่งเน้นไปที่การทำเกษตรยั่งยืนและนวัตกรรมการเกษตรมากขึ้น

ปัจจุบัน ประชากรยุโรปประมาณ 30% อาศัยอยู่ในชนบท และอายุเฉลี่ยของเกษตรกรคือ 57 ปี แต่ละปีภาคการเกษตรเป็นสัดส่วนเพียง 1% ของรายได้รวมของสหภาพยุโรป ทุกวันนี้เป้าหมายหลักของนโยบายร่วมของสหภาพยุโรปคือการปกป้องพื้นที่ชนบทให้คงไว้ การกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าในพื้นที่ชนบท และการสนับสนุนการผลิตเชิงอินทรีย์มากขึ้น เพื่อให้การผลิตทางการเกษตรเป็นเกษตรอินทรีย์ อย่างน้อย 25% ภายใน 2573

- ลดการปลดปล่อยสารระเหยเช่น มีเทน และ CO₂ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในระบบเลี้ยงสัตว์
- ลดการชะล้างพังทลายของผิวดิน ตั้งมาตรฐานเกี่ยวกับบริเวณที่ต้องมีพืชคลุมดิน ปลูกป่ามากขึ้น
- ปกป้องปริมาณและคุณภาพของน้ำ
- ลดการใช้สารเคมี โดยให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีอื่นๆ ที่ดีกว่า

- รักษาพื้นที่ที่สัตว์ป่าอยู่อาศัย ในบางพื้นที่จะอยู่ในรูปแบบให้เงินทดแทนเพื่อให้เจ้าของที่ดินงดการใช้พื้นที่นั้นเพื่อการผลิต

ทางสหภาพยุโรปให้การสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับการเกษตรยั่งยืน และแต่ละประเทศมีระบบปรึกษาและแบ่งปันความรู้เพื่อให้เกษตรกรรับทราบถึงแนวทางใหม่ นวัตกรรมใหม่ และวิธีใหม่

- ศึกษากลยุทธ์การปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ
- ศึกษาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร
- ศึกษาวิธีเพิ่มคุณสมบัติของดินทั้งคุณสมบัติทางเคมี ทางชีวภาพและทางกายภาพ
- ศึกษาแนวทางการลดการใช้น้ำ
- ศึกษาการให้ปุ๋ยอย่างชาญฉลาด เฉพาะเจาะจง และการผลิตปุ๋ยจากของเหลือใช้
- ศึกษาวิธีต่างๆ ที่จะใช้เศษเหลือจากการผลิตให้มีประโยชน์
- ศึกษาการใช้ทรัพยากรทางพันธุกรรมทั้งพืชและสัตว์

ส่วนเป้าหมายระยะยาวตาม European Green Deal จะมีมาตรฐานใหม่สำหรับการสนับสนุนการเกษตรที่ยั่งยืน เช่น

- ต้องเพิ่มพื้นที่ทุ่งหญ้าถาวร
- ต้องอนุรักษ์พื้นที่บ่อธรรมชาติและดินพรุ
- ต้องห้ามเผาพืชหลังเก็บเกี่ยว
- ต้องอนุรักษ์พื้นที่ริมคลอง-ริมแม่น้ำ
- ต้องลดการไถพรวน
- ต้องกำหนดสัดส่วนของพื้นที่ที่จำเป็นต้องมีการปลูกพืชคลุมดิน
- ต้องบังคับให้ชาวไร่ปลูกพืชหมุนเวียน
- ต้องรักษาบางพื้นที่เป็นป่า
- ต้องรักษาบางพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ

Farm to Fork

ความคิดหลัก 4 อย่าง - ทำให้การผลิตอาหาร การแปรรูป ขนส่งอาหาร และการบริโภคอาหาร มีความยั่งยืน รวมถึงการลดความสูญเสียในทุกขั้นตอน

ผู้ผลิตทั้งภาคพืชสวน-พืชไร่-ปศุสัตว์-ประมง ต้องเร่งปรับใช้วิธีใหม่ที่จะช่วยลดปัจจัยการผลิตทั้งสารเคมี แรงงานมนุษย์และอื่นๆ และลดการปลดปล่อย CO₂

ภาครัฐต้องเร่งปรับกฎหมายต่างๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ลดการใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิลและให้ทุกอย่างกลับมาใช้ใหม่ได้ในระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนหรือ circular bio-based economy

อีกอย่างหนึ่งที่ทางสหภาพยุโรปให้ความสำคัญคือการสนับสนุนเกษตรกรรายเล็ก โดยให้เงินช่วยเหลือเพื่อให้ตลาดการผลิตมีความเท่าเทียมมากขึ้น และให้เงินกู้สำหรับเกษตรกรรุ่นใหม่ รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างกลุ่มเครือข่ายเพื่อเพิ่มอำนาจต่อรอง ทั้งนี้ สหภาพยุโรปต้องการให้ประชาชนในชุมชนแต่ละพื้นที่เป็นผู้นำในการคิดวางแผนและดำเนินการกิจกรรมและนวัตกรรมต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมาย

Session 2 – Overview of Community-Based Sustainable Agriculture (CBSA) in South Asia

OVER VIEW OF COMMUNITY-BASED SUSTAINABLE AGRICULTURE IN SOUTH ASIA

Sunil Pareek
Professor (Horticulture PHT) & Dean (IQAC)
Department of Agriculture & Environmental Sciences
National Institute of Food Technology Entrepreneurship and Management
Kundli, Sonapat, Haryana

On-Line Workshop on Community-Based Sustainable Agriculture

November 28-30, 2023

NATIONAL PRODUCTIVITY SECRETARIAT
Ministry of Labour and Foreign Employment
Organized by

Asian Productivity Organization, Tokyo, Japan
National Productivity Secretariat, Sri Lanka

แนวคิดการเกษตรที่ยั่งยืนที่มีชุมชนเป็นฐานหลักเป็นแนวคิดครบวงจรที่จะเน้นไปที่การให้ประชาชนในชุมชนต่างๆ มีส่วนร่วมในการวางแผน การปฏิบัติ และการบริหารจัดการการผลิตทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพราะว่าคนในชุมชนน่าจะทราบดีที่สุดว่าพื้นที่นั้นต้องการอะไร แนวคิดนี้อาจนำไปสู่การลดมลภาวะ การอนุรักษ์ดิน น้ำและทรัพยากรอื่นๆ และการเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ทั้งยังอาจช่วยส่งเสริมความเท่าเทียมกันในสังคม และอาจช่วยส่งเสริมให้ทุกคนสามารถมีอาหารคุณภาพที่เพียงพอ แต่ทั้งนี้ยังมีปัญหาเช่น การขาดเงินทุน ขาดผู้นำที่ดี ขาดความรู้ และขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนบางกลุ่ม

องค์ประกอบของการเกษตรที่มีชุมชนรองรับหรือ community supported agriculture (CSA)

1. ข้อตกลง - ระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภค
2. ท้องถิ่น - อาหารมาจากท้องถิ่นที่ผู้บริโภคอาศัยอยู่
3. ความมั่นคง - เพราะทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคได้รับประโยชน์
4. ความเท่าเทียม - เพราะไม่มีคนกลางเกี่ยวข้อง

ระบบนี้จะเป็นการทำข้อตกลงระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคก่อนการผลิต โดยเกษตรกรสามารถใช้เงินทุนจ่ายล่วงหน้าลงทุนในปัจจัยการผลิต และคนที่จ่ายล่วงหน้านั้นจะรอรับผลผลิตสดเมื่อการผลิตสำเร็จ

เมื่อเกษตรกรในชุมชนต้องการหันไปใช้วิธีการเกษตรที่ยั่งยืนมีประโยชน์หลายอย่างเช่น สุขภาพน่าจะดีขึ้น ทั้งเกษตรกรและผู้บริโภค การใช้สารเคมีจะลดลงซึ่งจะหมายถึงค่าใช้จ่ายลดลง และสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ความหลากหลายทางชีวภาพ - สัตว์ป่าจะดีขึ้น และครัวเรือนในท้องถิ่นจะมีความมั่นคงทางโภชนาการ

การเปลี่ยนแปลงสู่วิธีการเกษตรที่ยั่งยืนอาจใช้องค์ความรู้ดั้งเดิมของชุมชน เกษตรกรตัวอย่างสามารถฝึกชาวบ้านในพื้นที่ คนในหมู่บ้านสามารถประชุมกันบ่อยๆ เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ และวางแผนการผลิตและการทดลอง ซึ่งจะทำให้คนในชุมชนมีการพัฒนาทักษะได้ตลอดเวลา โดยเจ้าหน้าที่ระดับหมู่บ้าน ตำบล จังหวัด อาจารย์บรรยายและดูแลความคืบหน้าเป็นระยะ คนภายนอกอาจให้ความรู้แทนสิ่งของ โดยจุดเด่นจะเป็นการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น

ชุมชนจะฝึกการจัดการศัตรูพืชด้วยวิธีทางธรรมชาติ และเรียนรู้วิธีการอนุรักษ์ดินและสิ่งมีชีวิตในดิน รวมถึงสัตว์ป่าที่มีประโยชน์ จะมีการปลูกพืชและไม้ยืนต้นหลายชนิด และเลี้ยงสัตว์หลายชนิดด้วยเพื่อใช้ประโยชน์ และลดวัชพืชในระบบการเกษตรหมุนเวียน

ตัวอย่างของข้อตกลงของชุมชนกับภาคธุรกิจคือ การผลิตกาแฟแบบยั่งยืนเพื่อขายให้บริษัท Nestle และการผลิตมะพร้าวแบบยั่งยืนเพื่อขายให้บริษัท Cargill

ส่วนการรวมกลุ่มของเกษตรกรในประเทศอินเดียมีหลายรูปแบบ ทั้งสหกรณ์ บริษัท มูลนิธิ สมาคม สมาพันธ์ เป็นจำนวนกว่าหมื่นกลุ่มในปัจจุบัน โดยกลุ่มเหล่านี้ได้รับการช่วยเหลือทางการเงินกู้ยืม การฝึกอบรม ความรู้ และการตลาดจากรัฐบาลอินเดีย

ความท้าทายในอนาคตคือ การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศโลก ความต้องการพื้นที่ดินและน้ำที่ดี

ทางรัฐบาลจะพยายามหาเมล็ดพันธุ์พืชที่ทนทานต่อสภาพอากาศ และความแห้งแล้ง และพันธุ์ที่มีประโยชน์ทางโภชนาการมากขึ้น รัฐบาลจะพยายามให้มีการทดสอบคุณภาพและรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์โดยพัฒนาห้องทดลองจาก 130 แห่งในปัจจุบันเป็น 584 แห่งในอีก 5 ปีข้างหน้า ปัจจุบันมีการส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวที่มีโปรตีนสูง และ สังกะสีสูง เมล็ดพันธุ์ถั่วเลนทิลที่มีเหล็กสูง เมล็ดพันธุ์ข้าวสาลีที่มีทั้งเหล็กและสังกะสีสูง และเมล็ดพันธุ์ข้าวฟ่างที่มีทั้งเหล็กสังกะสี และแคลเซียมสูง

ทางด้านปุ๋ยมีการพัฒนาและส่งเสริม nano urea

ทางภาครัฐยังมีการพัฒนาทางการตลาดและการขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยหันไปใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมากขึ้น

Session 3 – Community-based Sustainable Agriculture in South Asia: case studies

COMMUNITY-BASED SUSTAINABLE AGRICULTURE IN SOUTH ASIA: CASE STUDIES

Sunil Pareek
Professor (Horticulture PHT) & Dean (IQAC)
Department of Agriculture & Environmental Sciences
National Institute of Food Technology Entrepreneurship and Management
Kundli, Sonapat, Haryana

On-Line Workshop on Community-Based Sustainable Agriculture
November 28-30, 2023

NATIONAL PRODUCTIVITY SECRETARIAT
Ministry of Labour and Foreign Employment
Organized by

Asian Productivity Organization, Tokyo, Japan
National Productivity Secretariat, Sri Lanka

องค์กรเกษตรกรผู้ผลิตหรือ Farmers Producers Organization (FPO) คือกลุ่มเกษตรกรที่ให้การสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างครบวงจรทั้งการค้นหาลู่ทางการผลิต การหาบริการทางเทคนิค การแปรรูป และการตลาด องค์กรประเภทนี้จะช่วยทำให้การลงทุน และรายได้ของเกษตรกรและชุมชนมีความยั่งยืน

ตัวอย่างความสำเร็จ

ตัวอย่างที่ 1: Sahydry Farms

จากครอบครัวชาวสวนผลัดงุ่นและผัก นายวิลาศ สินด์ ได้จบการศึกษาแล้วกลับมาพัฒนาสวนของพ่อ โดยเริ่มจากการขยายมาผลิตแตงโมและข้าวโพด แต่ยังไม่ทำกำไรเท่าที่ควร มีการกู้เงินมาลงทุนในการเลี้ยงวัวนมขายในท้องถิ่น ต่อมานายวิลาศได้ทำงานร่วมกับกลุ่มเกษตรกรในชุมชนอีก 11 คนเพื่อผลิตงุ่นส่งตลาดนอกประเทศ แต่ไม่ประสบความสำเร็จ นายวิลาศจึงคิดว่าต้องหลีกเลี่ยงการขายผ่านคนกลาง จึงขยายกลุ่มเป็นผู้ผลิตงุ่น 100 ราย เน้นขายตลาดท้องถิ่น แล้วค่อยๆ ขยายกิจการจาก ปี 2553 จนถึงปัจจุบันบริษัท Sahyadri Farms มีเกษตรกรสมาชิกราว 10,000 ราย และเป็นผู้ส่งออกงุ่นอันดับ 1 ของประเทศและส่งออกกล้วยกับทับทิมด้วย โดยบริษัทส่งออก 60% ของผลผลิตที่ผลิตได้และขายภายในประเทศอีก 40% ปัจจุบัน บริษัทมีโรงงานแปรรูปของตนเอง และสามารถขายออนไลน์และใน 3 จังหวัดของอินเดีย ทางบริษัทจะช่วยเกษตรกรสมาชิกในการตรวจสอบ แจ้งเตือนสภาพอากาศ และการหาปัจจัยการผลิต

ตัวอย่างที่ 2: Amul

กลุ่มนี้เริ่มจากการรวมตัวเป็นสหกรณ์ของผู้ผลิตนมวัวรัฐคุชราตเมื่อปี 2489 เพราะพวกเขาต้องการรับรายได้ที่ยุติธรรมมากขึ้น จากผู้เลี้ยงวัวใน 2 หมู่บ้านตอนแรกเริ่ม สหกรณ์นี้ได้ขยายตัวมาเรื่อยๆ จนสร้างโรงงานทำนมผงจากนมควายเป็นรายแรกของอินเดีย รัฐบาลสมัยนั้นเห็นความสำเร็จ และได้ยกสหกรณ์นี้เป็นตัวอย่างสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมนมของประเทศ

ตัวอย่างที่ 3: Tarun Bharat Sangha

นายราเชนทร์ สิงห์ เดิมทำงานสายการศึกษาผู้ใหญ่ และเป็นผู้ร่วมก่อตั้งกลุ่ม Tarun Bharat Sangha ซึ่งเริ่มแรกเป็นกลุ่มเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาและครอบครัวหลังเกิดเหตุไฟไหม้ในเขตการศึกษา ภายหลังกลุ่มนี้ได้รณรงค์เพื่อกิจกรรมการพัฒนาเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมต่างๆ ในปี 2528 นายราเชนทร์ ได้ไปพบกับผู้ใหญ่บ้านรายหนึ่งในเมืองอัลวาร์ ซึ่งเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ผู้ใหญ่บ้านได้สร้างแรงบันดาลใจให้นายราเชนทร์ทำการรณรงค์ให้ชาวบ้านสร้างฝายชะลอน้ำแบบดั้งเดิม ซึ่งได้ผลในการปรับปรุงการจัดการน้ำในพื้นที่ กลุ่มได้ขยายต่อไปจนถึง 850 หมู่บ้านได้รับประโยชน์ และนำวิธีอนุรักษ์น้ำไปใช้ โดยกลุ่มได้รับรางวัลนานาชาติสำหรับการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

ตัวอย่างที่ 4: Sachidanand Bharti

นายสชิตานันท์เป็นผู้นำในการรณรงค์ให้ประชาชนขุดบ่อน้ำขนาดเล็กถึงกลางและปลูกป่าโดยใช้ต้นไม้ท้องถิ่นหลายชนิดเพื่อสร้างความหลากหลายและป้องกันทั้งไฟไหม้ป่าและน้ำท่วม

Session 4 Case studies from Turkiye

CASE STUDIES FROM TURKIYE

Dr. Coskun SEREFOGLU

27 November 2023

กรณีศึกษาที่ 1 Tahtaciorencik Village Ecological Living Collective

กลุ่มนี้รวบรวมสมาชิกครอบครัวผู้ผลิต 18 ราย ที่ขายอาหารธรรมชาติและบริการท่องเที่ยวให้กับผู้บริโภค/ผู้สนับสนุน มากกว่า 1,500 ราย ในเมืองใหญ่ กลุ่มนี้มุ่งผลิตผลิตภัณฑ์อาหารคุณภาพสูงที่หลากหลายเพื่อขายและเพื่อรับประทานเอง คนในกลุ่มต้องการเรียนรู้และปรับปรุงวิธีการผลิตและการแปรรูปตลอดเวลา ทางกลุ่มจะประชุมกันเป็นประจำ และการตัดสินใจทุกกรณีจะเกิดจากการร่วมกันคิดร่วมกันอภิปราย คุณค่าที่สำคัญคือ การอยู่ร่วมกับธรรมชาติและการมีสุขภาพที่ดี และทางกลุ่มต้องการให้เปิดเผยทุกอย่างเกี่ยวกับการผลิตให้ผู้บริโภค/ผู้สนับสนุนรับทราบ สมาชิกกลุ่มจะช่วยเหลือกันและผลัดกันในการติดต่อกับผู้บริโภควิทยุภัณฑ์

เพื่อเสนอขายของ หรือรับซื้อเสนอ และพาไปดูสถานที่ผลิต มีการฝึกอบรมหลายหัวข้อสำหรับทั้งสมาชิกกลุ่ม และผู้มาเยือน

กรณีศึกษาที่ 2 MoniBostan

คล้ายๆ กลุ่มแรก กลุ่มนี้จะให้ความสำคัญกับการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและ การมีสุขภาพที่ดี ต้องการผลผลิตผลิตภัณฑ์อาหารคุณภาพสูงที่มีความหลากหลายเพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพและพันธุกรรม ต้องการเปิดเผยทุกอย่างเกี่ยวกับการผลิตให้ผู้บริโภคและร่วมกันตรวจสอบการผลิต ทางกลุ่มเน้นวิธีจัดการศัตรูพืชแบบธรรมชาติ และการใช้แต่ปุ๋ยชีวภาพ ทางกลุ่มจะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้เอง และปลูกพันธุ์ท้องถิ่น-พันธุ์ดั้งเดิม ผู้บริโภคที่อยู่ในเมืองสามารถสมัครเป็นผู้ลงทุนเพื่อรับซื้อผลิตภัณฑ์กลุ่มโดยเสียค่าสมาชิกเป็นรายปี ผักที่รับจะเป็นผักอินทรีย์หลากหลายชนิดตลอดฤดูกาล 18 สัปดาห์ ปริมาณจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ แต่ละปียังมีผลิตภัณฑ์ต้องและกระป๋องบางชนิด มีการฝึกอบรมกับเด็ก

ตัวอย่างที่ 3 Guneskoy Village Co-op

กลุ่มนี้เป็น “สหกรณ์รักษาสิ่งแวดล้อม” แห่งแรกของประเทศตุรกี เริ่มต้นด้วยผู้ก่อตั้ง 8 คน เมื่อปี 2543 เป็นสหกรณ์ไม่แสวงหากำไร มีจุดมุ่งหมายปลูกฝังความตระหนักของคนชนบทและคนเมืองเกี่ยวกับความต้องการของทุกคน และสิ่งที่ทุกคนสามารถให้ซึ่งกันและกัน

กิจกรรมกลุ่มประกอบด้วย

- การแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์
- ส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด
- การฟื้นฟูสิ่งแวดล้อม
- การใช้ซ้ำและนำของเหลือทิ้งกลับมาใช้ใหม่

ทางกลุ่มปลูกผักอินทรีย์ขายให้คนที่ทำข้อตกลงล่วงหน้าเช่นกลุ่มอื่น

ทางกลุ่มได้รับเงินทุนสนับสนุนเพื่อลงทุนในการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ

Case Study of Community-based Sustainable Agriculture in Korea

Hak-kyun Jeong at KREI

แนวคิด Saemaul Undong คือการที่การเคลื่อนไหวของชุมชนเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของคนในชุมชนนั้นหรือหมู่บ้านนั้น การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมทางการเกษตรจะเป็นการผลิตอาหารด้วยวิธีที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งธรรมชาติและสังคมมนุษย์ ที่จะทำให้พื้นดินดีขึ้นและชุมชนแข็งแรงขึ้น สมัยก่อนเกาหลีเป็นประเทศยากจน คนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรแต่ไม่สามารถผลิตอาหารเพียงพอสำหรับครอบครัวตนเอง ยิ่งคนหนุ่มสาวไปทำงานในเมืองก็ยิ่งทำให้คนชนบทอยู่อย่างยากลำบาก ทางรัฐบาลหาวิธีให้ความหวังและยกระดับความเป็นอยู่ของคนจนในชนบท จึงนำแนวคิด Saemaul Undong มาใช้ พยายามให้ชาวชุมชนแต่ละชุมชนคิดเองทำเองเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ ทางรัฐบาลต้องการให้ทุกคนมีความสุขที่จะอยู่ด้วยกันและทำงานด้วยกัน 3 คุณค่าหลักคือ ชยัน - ช่วยตัวเอง - ร่วมด้วยช่วยกัน ระยะเวลาแรกรัฐบาลจะให้รางวัลกับหมู่บ้านที่พิสูจน์ความสำเร็จในการทำงานด้วยกันเพื่อพัฒนาหมู่บ้าน ปี 2513 รัฐบาลแจกปูนซีเมนต์ให้กับหมู่บ้าน 33,267 หมู่บ้านทั่วประเทศ เพื่อใช้ในโครงการพัฒนาที่ชาวชุมชนตัดสินใจเอง และดำเนินการเอง ปรากฏว่า มี 16,600 หมู่บ้านที่สามารถร่วมกันทำโครงการที่เป็นประโยชน์ และอีก 16,667 หมู่บ้านไม่ได้ทำ หรือทำโครงการที่ไม่ดีในปีถัดไปเฉพาะหมู่บ้านที่สำเร็จจะได้รับทุนเพิ่ม หลังจากนั้นชาวชุมชนทุกที่จึงเริ่มเห็นประโยชน์ของแนวคิด Saemaul Undong และทางรัฐบาลให้การฝึกอบรมมากขึ้น หลังจากนั้นมีการก่อตั้งกองทุนหมู่บ้าน เพื่อเพิ่มพลังในการลงทุนในโครงการพัฒนาต่างๆ ชาวชนบทของเกาหลีได้ยกระดับความเป็นอยู่ด้วยความขยันและการช่วยกันทำงาน ตอนนี้ชาวเกาหลีมีอาหารเพียงพอทุกคน และประเทศเกาหลีไม่ได้เป็นผู้รับความช่วยเหลือจากต่างชาติแต่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศยากจนที่อื่น ตั้งแต่ปี 2516 ถึง 2564 เกาหลีได้ให้การฝึกอบรมเรื่องแนวคิด Saemaul Undong แก่ตัวแทนผู้นำรัฐบาลและชุมชน 62,803 คนจาก 148 ประเทศ

การส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนนำโดยชาวบ้านในชุมชนจะเป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายใหญ่คือการแปลงโฉมภาคการผลิตด้วยการทำให้เกิดการจ้างงานเพิ่ม และผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การเปลี่ยนแปลงที่ดีจะเกิดขึ้นจากการทำให้การเกษตรและธุรกิจการเกษตรมีความทันสมัย ใช้วิธีใหม่ แนวคิดใหม่

ทางประเทศฟิลิปปินส์มีเป้าหมายการเกษตรและประมงด้วยการรวมกลุ่ม - การทำให้เป็นรูปแบบใหม่ - การทำเป็นอุตสาหกรรม และการทำให้เป็นมืออาชีพ

แนวใหม่ของการเกษตรในฟิลิปปินส์จะรวมถึง

- การเลี้ยงปลาพร้อมกับการปลูกพืช
- การปลูกพันธุ์ข้าวที่ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศ
- การไถพรวนให้ฉลาดในที่ที่มีความลาดเอียง
- การเก็บน้ำฝนไว้ใช้
- การปลูกป่าพร้อมพืชที่เก็บเกี่ยวได้

Kadiwa ni Ani คือการสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ปรับวิธีกระจายสินค้าเกษตรให้ถึงมือผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรมหนึ่งของรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ร่วมมือกับรัฐบาลเกาหลีเพื่อสร้างโรงเรือนเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรใน 4 จังหวัด มีโครงการปลูกพืชในเมืองเพื่อให้ชุมชนเมืองได้มีสุขภาพที่ดีขึ้นและมีรายได้เสริมจากการผลิตอาหารแนวใหม่อย่างยั่งยืน โดยชาวชุมชนเมืองและชาวชุมชนชนบทสามารถเรียนรู้และแลกเปลี่ยนด้วยกัน โดยทหาร กรมราชทัณฑ์ และธุรกิจการค้าปลีกได้ร่วมช่วยพัฒนาการเกษตรแนวใหม่ของชุมชนเมือง

Session 7 – ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ

KEY ENABLING FACTORS IN COMMUNITY-BASED AGRICULTURE

Name: Dr. Coskun SEREFOGLU

27 November 2023

จุดหลัก

1. การผลิตทางการเกษตรต้องพยายามเพิ่มการผลิตโดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ต้องพยายามควบคุมกระบวนการทางชีวภาพจากภายใน (มากกว่าการใช้สารเคมีภายนอก)
3. ต้องพยายามให้การหมุนเวียนสารอาหารภายในระบบเกษตรเป็นวงจรปิด

สิ่งกีดขวาง - อุปสรรคทางชีวภาพ

- ทรัพยากรทางพันธุกรรมมีจำกัด
- ผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่หรือต่อชั่วโมงการทำงานอาจดูเหมือนน้อย
- การจัดการศัตรูพืชดูเหมือนยากกว่าในระยะสั้น
- ต้องปรับความสมดุลตลอดเวลา

สิ่งกีดขวาง - อุปสรรคทางกายภาพ

- การเสื่อมสภาพของดิน
- ต้องการน้ำปริมาณมาก
- มีสารพิษสะสมในดินและน้ำ
- การเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศโลก
- ต้องการพลังงานสูง

สิ่งกีดขวาง - อุปสรรคทางสังคม-เศรษฐกิจ

- โครงสร้างพื้นฐานไม่ดีพอ
- นโยบายต่างๆ ของรัฐบาลมักลำเอียงต่อคนหมู่มากที่อยู่ในเมือง
- การอนุรักษ์พื้นที่ป่า พื้นที่น้ำ พื้ทุ่งหญ้าธรรมชาติไม่มีกฎหมายรองรับเพียงพอ

สถาบันวิจัยต่างๆ มีหน้าที่

- พัฒนาพันธุ์พืชใหม่ที่ทนต่อศัตรูพืช โรค และสภาพอากาศ
- ศึกษาวิธีการจัดการศัตรูพืช
- ศึกษาวิธีปลูกและเก็บเกี่ยวเพื่อรักษาคุณภาพ
- พัฒนาเครื่องมือ เครื่องจักรที่มีประโยชน์
- นำแนวคิดใหม่ วิธีใหม่ไปทดลองจริงในสถานที่ต่างๆ

กลุ่มเกษตรกรต้องลองนำวิธีการใหม่ๆ ไปใช้ แล้วประเมินความสำเร็จ วิธีที่ดีต้องเอาไปสอนกลุ่มอื่นต่อไป รวมถึงสอนในโรงเรียน และเผยแพร่วิธีการเกษตรที่ยั่งยืนมักมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจเพราะเกษตรกรสามารถลดการใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตจากภายนอก การสูญเสียจากสภาพอากาศมักมีน้อยกว่าการเกษตรเชิงอุตสาหกรรม วิธีการเกษตรที่ยั่งยืนจะช่วยให้ทุกคนมีอาหารคุณภาพดีในปริมาณที่เพียงพอ รัฐบาลควรสนับสนุน ให้รางวัล เผยแพร่ความรู้

ส่วนที่ 2 ประโยชน์ที่ได้รับและการขยายผลจากการเข้าร่วมโครงการ

โปรดระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ โดยแบ่งเป็น

ประโยชน์ต่อตนเอง

- ได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาระบบเกษตรจากต่างประเทศอย่างยั่งยืน
- ได้รับประสบการณ์ใหม่ในการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกับชาวต่างชาติ นักวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัย นักธุรกิจ ผู้เข้าอบรมมีความหลากหลาย ทำให้ได้เครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน

ประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด

- นำความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิต แปรรูป สินค้าและบริการต่างๆ ทางด้านการเกษตร ถือเป็นการ update ข้อมูลใหม่ๆ เกี่ยวกับสินค้าเกษตร ต่อยอดงานโครงการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในอนาคต
- สร้างเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับ ให้กับเพื่อนพนักงานในหน่วยงาน เพื่อนำความรู้ไปปรับใช้กับ

โครงการที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ต่อสายงานหรือวงการวิชาชีพในหัวข้อนั้นๆ

- ตัวอย่างที่ได้รับ นำไปต่อยอดเพื่อพัฒนาเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้กับชุมชนที่ต้องการพัฒนาสินค้า และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นของตนเอง

กิจกรรมการขยายผลที่ได้ดำเนินการภายในระยะเวลา 60 วันนับจากวันสุดท้ายของโครงการ

ถ่ายทอด การสรุปทเรียนที่ได้รับจากการ workshop นี้ให้กับผู้ร่วมโครงการ นำข้อมูลไปออกแบบกิจกรรมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นให้ครบวงจร

กิจกรรมการขยายผลที่จะดำเนินการภายใน 6 เดือนหลังเข้าร่วมโครงการ

การพัฒนาผู้ประกอบการโครงการ SME Cluster ไม้ดอกไม้ประดับในปี 2567 โดยการนำความรู้ไปออกแบบการท่องเที่ยวเชิงชุมชน โดยการรวมกลุ่มของผู้ประกอบการในชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างยั่งยืน